No. 1356 Zaterdag 24 December 1909 26ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao 23 December.

Kerstgedachten.

O Kerstnacht, schooner dan de dagen,
Hoe kan Herodes 't licht verdragen,
Dat in uw duisternisse blinckt
En wordt geviert en aengebeden?
Zijn hoogmoed luistert naer geen reden
Hoe schel die in zijn ooren klinckt.

J. v. d. Vondel. *Gysbrecht v. Aemstel.*

„l'Histoire se repète" mogen wij wel uitroepen. De geschiedenis herhaalt zich steeds, de mensch blijft overal de zelfde. Het geslacht der Herodussen is nog niet uitgestorven.

Even als vóór 20 eeuwen, worden er ook thans nog van die waanwijze, halve grootheden gevonden, die zich te hoog achten om wie ook boven zich te erkennen. *Ni Dieu, ni maître!* Zij noemen zich zelf GOD in het diepst van hun gedachten en dulden geen hooger gezag.

Trots verblindt. Tot stikkens toe opgeblazen van ijdelheid over eigen ingebeelde voornaamheid, zijn zij zoozeer vol van zich zelf, dat zij alles rond om hun eigen persoon samentrekken en voor niets oog hebben dan voor eigen grootheid.

Is het wonder, dat zij, stralend in eigen glorie, het licht niet zien dat schijnt in de duisternis?

Het wereldfeit van Christus' geboorte bleef voor hun oog verborgen. Dat de geheele maatschappij zich christelijk noemt en over geheel de wereld de jaartelling gerekend wordt na de geboorte van Christus, is voor hen een feit van te weinig beteekenis om er zich lang mede bezig te houden. Zij vinden het onnoodig voor dit alles een verklaring te zoeken. Dat over alle werelddeelen het Christendom zich heeft verspreid, en is doorgedrongen tot alle landen en volken, maakt op hen geen indruk.

Dat onder alle godsdienstige leerstellingen juist de Christelijke leer altijd en overal de felste bestrijders vindt, maar steeds krachtiger voort groeit tegen de verdrukking in van eeuwenlange vervolging, schijnt aan hun aandacht te ontsnappen.

Hun hoogmoed luistert naar geen reden.
Hoe schel die in hun ooren klinkt.

„l'Homme n'est grand qu'à genoux."

Wanneer wij nederig de knieën buigen, om te erkennen dat God grooter is dan de menschen, zal Hij zich tot ons nederbuigen, ons naar zich toe trekken en opheffen en, door onze erkenning van Gods Majesteit, zullen wij hooger staan dan wij stonden, toen wij ons verdiepten in eigen grootheid.

De grootste wereldraadselen worden dan voor ons opgelost. Het Licht zal dan schijnen in de duisternis. Verklaard zal ons worden het begin, de oorsprong van alle dingen.

„In den beginne was het Woord
en het woord was bij God,
en het woord was God."

„Alles is door Hetzelve geworden
en buiten Hetzelve is niet één ding geworden,
Wat geworden is."

Niet langer behoeven wij, wanhopig over onze onmacht om de wereldraadselen op te lossen, in gekrenkte ijdelheid uit te roepen: *Ignoramus, ignorabimus.* Wij weten het niet, en wij zullen het nooit weten!

Als wij onze oogen maar niet moedwillig sluiten voor het Licht en onze ooren voor de Waarheid.

Juist de vaste overtuiging, dat wij met ons gewoon, zwak, menschenverstand niet *alles* weten, noch zullen weten, moet ons aansporen met eerbied te luisteren naar het Goddelijk Woord, dat bewijzen geeft dat alles wel te weten en ons te willen openbaren.

Waarom zijn wij nederig genoeg om een feilbaar mensch als onzen leeraar te erkennen en voelen wij te trotsch om de Eeuwige Waarheid toe te laten als onze leermeesteres?

Zij, die gelooven in Gods geopenbaarde waarheid, weten dat alles wel en zullen 't nog klaarder inzien.

Het Licht is voor ons opgegaan in Bethlehem's stal, de Waarheid is ons verschenen in den „Eeniggeborene uit den Vader."

Waarom dan nog langer zoekend rond getast, alsof wij steeds nog dwaalden in dikke duisternis?

DE CURAÇAOSCHE BEGROOTING
IN DE
Tweede Kamer.
(Voorloopig Verslag)

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

Algemeene beschouwingen.

Met leedwezen werd geconstateerd, dat deze begrooting zooveel later in het jaar bij de Kamer is ingekomen dan in de laatste jaren placht te geschieden. Men veronderstelde, dat dit moet worden verklaard uit de omstandigheid, dat voor eenige maanden aan het hoofd van het Departement van Koloniën een persoonswisseling heeft plaats gevonden, en meende, dat die omstandigheid de vertraging inderdaad begrijpelijk maakt. Tegen een herhaling, zoo hoopten de hier aan het woord zijnde leden, moge intusschen worden gewaakt. Zij merkten op, dat voor eenige jaren in het Regeeringsreglement juist een wijziging is gebracht, om het mogelijk te maken de begrooting zoo tijdig te behandelen, dat zij vóór het begin van het jaar, waarvoor zij dienen moet, door den wetgever definitief kan zijn vastgesteld.

Eenige leden wenschten in de eerste plaats hun voldoening uit te spreken over de keuze der Regeering bij de vervulling der vacature van Gouverneur der kolonie. Zij zagen in de grondige bekendheid van den benoemde met alle eigenaardigheden van den toestand in de kolonie een waarborg, dat het hem gelukken zal zijn ambt te vervullen op een wijze, die zoowel aldaar als in het moederland bevrediging wekt. De fouten die, naar de meening van sommige dezer leden, de afgetreden Gouverneur niet heeft weten te ontwijken, hielden met diens onvoldoende kennis der eigenaardig Curaçaosche toestanden verband. Naar aanleiding dezer laatste woorden werd er van andere zijde op gewezen, dat bij het afscheid van den afgetreden Gouverneur is gebleken, dat zijn werkzaamheden groote waardeering hebben gevonden.

Ten aanzien van den oeconomischen toestand der kolonie werd door sommige leden opgemerkt, dat zij uit het Koloniaal Verslag daarvan geen juist beeld vermochten te krijgen. Zij drongen er op aan, dat een heldere uiteenzetting zou worden gegeven, in herinnering brengende, dat ook in den Koloniale Raad is geklaagd, dat daarover onvoldoende licht is verspreid. Eenige leden verklaarden uit het Koloniaal Verslag den indruk te hebben ontvangen, dat in 1908 de oeconomische toestand in het algemeen ongunstig is geweest. Zij meenden echter, dat dit geen reden behoefde te zijn om over de naaste toekomst pessimistisch te denken. Oeconomische verheffing der kolonie achtten zij zeer wel mogelijk, indien daartoe bij voortduring krachtige pogingen worden aangewend. Ongetwijfeld is daarbij ook van grooten invloed de verhouding der kolonie tot de Zuid-Amerikaansche republieken. Men wees op de wenschelijkheid, dat Curaçao zijn handelsbetrekkingen niet tot Venezuela beperkte en zoodoende in hooge mate van de verhouding tot dat land afhankelijk wordt, maar ook relatiën aanknoopte met andere Zuid-Amerikaansche landen. Voorts zou ongetwijfeld de opheffing van het bekende uitzonderingstarief ad 30 pct. dat in Venezuela geheven wordt, voor den bloei van het eiland van groot belang zijn. Is door buitengewone omstandigheden, in een bepaald jaar de toestand bijzonder ongunstig, dan moet het Gouvernement niet aarzelen door werkverschaffing [*relief works*] naar leniging van den nood te streven.

Wat de bevordering van den landbouw betreft, werd er nogmaals op aangedrongen, dat de proeven van gouvernementswege op Curaçao ondernomen of gesteund, vooral zullen zijn gericht op de ontwikkeling van de cultures, die voor het eigenaardige droge klimaat reeds geschikt zijn gebleken. Sommige leden brachten hierbij in herinnering, dat zij steeds hadden betwijfeld, of bij de pogingen tot ontwikkeling van de bronnen van welvaart der kolonie, aan den landbouw zulk een groote plaats behoorde te worden toegekend als in de laatste jaren is geschied, maar nu men eenmaal deze richting is ingeslagen, is het in elk geval gewenscht zoo practisch mogelijk te werk te gaan en geen plannen te ondernemen, waarbij niet is gelet op de eigenaardige klimatologische gesteldheid van het eiland. De voorlichting, die ten deze verschaft kan worden door de bewoners van het eiland, verdient niet ongebruikt te worden gelaten.

In dit verband werd in het bijzonder op bevordering der divi-divicultuur aangedrongen, die gebleken is voor het eiland zeer geschikt te zijn. Gevraagd werd, hoe het staat met de bestrijding der ziekten, waaraan de divi-diviboomen lijden.

Uit de mededeelingen op bladz. 27 van het Koloniaal Verslag schijnt, naar eenige leden opmerkten, te moeten worden afgeleid, dat verschillende plaatsen op het eiland geschikt zijn voor sisalcultuur. Zijn proeven genomen — gelijk ten vorigen jare in de rede van den heer VAN KOL werd aanbevolen — betreffende de beste wijze van ontvezeling der bladeren enz.?

Als een maatregel in het belang van den landbouw moet ongetwijfeld de uitgifte van kleine perceelen domeingrond worden beschouwd. Echter meenden eenige leden, dat bij die uitgifte niet steeds practisch wordt gehandeld. Zij stelden de vraag, of voor de uit te geven tuintjes wel de beste gronden worden gekozen en of de voorschriften betreffende de omheining wel uitvoerbaar zijn. Overigens hoopten deze leden zeer, dat met de toepassing van het beginsel der verdeeling van de domeingronden zal worden voortgegaan. Enkelen hunner opperden het denkbeeld, dat het Gouvernement eenige groote plantages, op goede gronden gelegen, die thans vrijwel ongebruikt liggen, zou aankoopen om die in kleine perceelen uit te geven.

Van andere zijde werd juist ten opzichte van de bestaande groote plantages Regeeringssteun dringend noodig geacht. Vele dier plantages verkeeren reeds lang in zeer ongunstige omstandigheden, voor een goed deel ten gevolge van de afschaffing der slavernij, waardoor de werkkrachten duur werden, maar ook door de uitgifte van de tusschenliggende domeingronden aan kleine landbouwers. Om algeheelen ondergang der plantages te voorkomen, werd het denkbeeld bepleit, dat de daarop rustende hypothecaire schulden door het Gouvernement zouden worden overgenomen en den plantagehouders eenig bedrijfskapitaal zou worden verstrekt, waartoe een leening ware aan te gaan. Men vroeg hoe de Minister hierover denkt.

Eenige leden meenden echter tegen bovenstaand plan ernstig te moeten waarschuwen. Zij meenden, dat de uitvoering daarvan het Rijk groote sommen zoude kosten, sommen, die beter zouden zijn besteed aan de ontwikkeling van die bronnen van welvaart, waarop Curaçao in de eerste plaats is aangewezen, namelijk handel en scheepvaart en voorts industrie. Voor uitgaven, die niet de verwachting wettigen, dat zij productief zullen zijn, is, zoolang Curaçao op kosten van het moederland leeft en zelf niet in de kosten van eigen huishouden voorziet, de tijd nog niet gekomen. De hier aan het woord zijnde leden verklaarden het algemeen niet in te stemmen met de optimistische verwachtingen, die met betrekking tot de toekomst der kolonie velen schijnen te bezielen en spoorden tot voorzichtigheid aan waar het geldt het toekennen van gelden — uit de schatkist van het moederland — voor allerlei doeleinden.

Met voldoening de goede resultaten constateerende, die, uit een oogpunt van bevordering van den landbouw, de aanleg van dammen blijkt te hebben, werd er op aangedrongen daarmede op doortastende wijze door te gaan.

Uit het Koloniaal Verslag blijkt, dat van pitah-aanplantingen goede vezelstof is verkregen. Te meer is het te betreuren, dat de touwslagerijen, waarvoor die stof de grondstof was, niet in stand zijn gebleven. Ongeoefendheid van het personeel was de oorzaak, dat het product bij het uit andere landen ingevoerde achterstond. Enkele leden meenden, dat onderwijs van gouvernementswege in dit gebrek zou kunnen voorzien.

Voor de vlechtindustrie is het jaar 1908 om verschillende redenen niet gunstig geweest. Hierop wijzende, spraken eenige leden hun twijfel uit, of het Gouvernement deze industrie wel voldoende steunt. Reeds eerder is, naar zij opmerkten, de meening geuit, dat het Gouvernement, van het belang van dezen tak van volkswelvaart niet genoegzaam doordrongen, in dat opzicht te kort schiet. Deze leden drongen er op aan, dat getracht zou worden de bedrevenheid in het maken van fijne hoeden meer algemeen te maken en hooger op te voeren, zulks door uitstekende vlechters uit Columbia te laten komen en van Regeeringswege vlechtcursussen door deze lieden te laten geven. Voorts moet er huns inziens naar gestreefd worden de kolonie, wat betreft het betrekken van de grondstof, onafhankelijk te maken van het buitenland. Het moet bevreemding wekken, dat men er nog steeds niet in is geslaagd de palmplanten van Columbia naar de eilanden over te brengen. Hoe staat het met de pogingen daartoe aangewend, en wat is de reden, dat die tot dusverre zijn mislukt?

Ter illustratie van hoe groot belang de vlechtindustrie voor de welvaart op Curaçao kan zijn, werd er nog op gewezen, dat blijkens de bijlagen van het Koloniaal Verslag in 1906 op een totaaluitvoer ter waarde van f 493000, de waarde der uitgevoerde hoeden niet minder dan f 395000 bedroeg.

Gevraagd werd, welke de plannen van het Gouvernement zijn ten opzichte van de phosphaatmijn van Santa Barbara. Is de hervatting der ontginning spoedig te verwachten? Men leidde dat af uit de woorden, in de openingsrede van den nieuwen Gouverneur aan dit onderwerp gewijd.

Wordt onteigening dier mijnen door het Gouvernement overwogen? Voorts zouden enkele leden gaarne worden ingelicht, waarom de exploratie naar steenkool aan particulieren wordt overgelaten en of het plan bestaat concessiën voor steenkolenmijnontginningen uit te geven.

Van andere zijde werd te dezer zake verwezen naar de beschouwingen, gehouden bij de behandeling der Curaçaosche Mijnwet, in de vergadering der Kamer van 23 Februari 1909 (*Handelingen* bladz. 1576 e. v.).

Nogmaals werd de aandacht gevestigd op het belang, dat het in gebruik nemen van het Panamakanaal voor Curaçao belooft te hebben. Sommigen, zooals de heer LEHMAN, wiens lezing over dit onderwerp reeds ten vorigen jare ter sprake kwam, meenen, dat de verlegging van het wereldverkeer, die daarvan het gevolg zal zijn, voor Curaçao een toekomst van grooten bloei kan openen. Anderen, waaronder de heer DE VRIES, die in de vergadering der afdeeling Nederlandsche Antillen van het Algemeen Nederlandsch Verbond een rede hield over de „toekomst van Curaçao in verband met de opening van het Panamakanaal" stellen hun verwachtingen minder hoog, maar achten toch de ontwikkeling van Curaçao tot een belangrijk kolenstation geenszins uitgesloten. Men verwees in dit verband ook naar de artikelen in de jongste nummers, 9 en 10, van *Neerlandia*, orgaan van den even genoemden bond, van September en October j.l. Zal de kolonie echter van bedoelde wereldgebeurtenis profiteeren, dan is in elk geval noodig, dat tijdig, zoowel van de zijde der Regeering als door particulieren, de noodige voorbereidende maatregelen worden getroffen, gelijk door Regeeringen van andere landen dan ook thans reeds geschiedt. Heeft de Regeering haar aandacht aan deze zaak geschonken en, zoo ja, zijn dienaangaande reeds bepaalde plannen voorbereid? Sommige leden meenden, dat het, met het oog op de hier aangeroerde toekomst, dringend noodig is tot verbreeding van den havenmond over te gaan, een maatregel, die trouwens, ook afgescheiden van het Panamakanaal, dringend gewenscht schijnt. Het moet bij herhaling zijn voorgekomen, dat schepen van ± 6000 ton de haven van Curaçao, alleen wijl de ingang te gevaarlijk scheen, zijn voorbijgegaan. Gaarne zoude men 's Ministers voornemens te dezer zake vernemen.

Eenige leden vroegen inlichtingen omtrent de werking van het nieuwe belastingstelsel, ten vorigen jare, ondanks de daartegen in de Kamer aangevoerde bedenkingen, ingevoerd. Is het juist dat sinds dien de verordeningen reeds tweemaal zijn gewijzigd? Deze leden meenden te weten, dat de grondbelasting al te zwaar blijkt te drukken en noodzakelijk behoort te worden gewijzigd. Ook zou naar hunne informatiën de aanslag van de primitieve woningen op Aruba te hoog zijn, terwijl de lasting, voor paarden te betalen, ten gevolge schijnt te hebben, dat op Bonaire de paarden eenvoudig worden losgelaten.

Wederom werd geklaagd over den overwegenden invloed, dien Curaçao bezit in den Kolonialen Raad, welke ook zaken, de andere eilanden betreffende, behandelt. Vertegenwoordigers van die eilanden hebben in den Raad geen zitting, zelfs geen vertegenwoordiger van Aruba, economisch het meest belangrijke eiland. Daarom werd de aandacht opnieuw gevestigd op het denkbeeld van meerdere decentralisatie, bij de behandeling der begrooting van de laatst voorafgaande jaren herhaaldelijk opgeworpen. Wat zijn, zoo vroeg men, op dit punt 's Ministers plannen? Andere leden waren van meening, dat aan decentralisatie voorloopig niet

kan worden gedacht.

Van verschillende zijden drong men aan op publicatie der notulen van de landraden, waaruit de Koloniale Raad en de Kamer op de hoogte zouden kunnen komen van de behoeften der eilanden. Mocht hiertegen bezwaar bestaan, dan wenschte men althans overlegging dier notulen aan de Kamer.

Artikelen.

1ste AFDEELING.

Gewestelijk bestuur.

Art. 2. Met voldoening was gezien, dat voor 1910 minder wordt noodig geacht voor passagegelden; waarvoor in 1908 niet minder dan f 26 579 is uitgegeven. Zij vroegen waaraan dit gunstige verschil te danken is en of men mag verwachten, dat volgende jaren met gelijke bedragen zal kunnen worden volstaan. Enkele leden spraken de vrees uit, dat in het groote verschil met verleden jaar een aanwijzing is te zien, dat de regeling dezer zaak het uitdeelen en onthouden van gunsten niet uitsluit.

IIIde AFDEELING.

Geldelijk beheer.

Art. 14. Eenige leden verklaarden niet zonder bevreemding dezen subsidiepost, ten behoeve van de Roomsch-Katholieke Gemeente f 2000 bijdrage voor herstel der Cathedrale kerk) te hebben gezien en tegen het toestaan dier gelden bezwaar te hebben.

Art. 15 Enkele leden vroegen een specificatie van den post ad f 16 500 voor subsidie aan bijzondere scholen. Ook vroegen zij eene opgave van de bevoegdheden van het onderwijzend personeel aan de openbare en de gesubsidieerde scholen. Daarbij werd de vraag gesteld, of door samenvoeging van jongens en meisjes in dezelfde klassen de behoefte der bijzondere scholen aan onderwijzend personeel niet zou kunnen worden ingekrompen.

Van andere zijde werd verhooging van de subsidiën voor de bijzondere scholen dringend noodzakelijk genoemd.

Vde AFDEELING.

Plaatselijke kosten.

Art. 19. Eenige leden maakten de opmerking, dat, nu door den Koloniaen Raad het voorstel is verworpen om mede een krediet beschikbaar te stellen voor de bezoldiging van een landbouwkundige voor de Bovenwindsche eilanden, het wellicht aanbeveling had verdiend den landbouwkundige voor de gansche kolonie op een der Bovenwindsche eilanden te stationneeren.

Art. 22. Naar aanleiding van de toelichting tot dit artikel werd de vraag gesteld, of de pest thans in Venezuela is geweken en dus voor 1910 geen buitengewone maatregelen noodig zullen zijn.

Art. 23. Gevraagd werd, of de oorzaak kan worden opgegeven van de toeneming van het aantal krankzinnige oude vrouwen.

IVde AFDEELING.

Eeredienst en onderwijs.

In verband met het vele schoolverzuim, waarvan de bijlagen van het Koloniaal verslag getuigenis aflegen, werd aangedrongen op de invoering van maatregelen, die trouw schoolbezoek kunnen bevorderen, als het uitloven van premiën en dergelijke.

Voor leerplicht schijnt, naar de hier aan het woord zijnde leden opmerkten, de tijd nog niet gekomen. Voorts werd van dezelfde zijde gepleit voor schoolvoeding en schoolkleeding en steun der ouders voor het gemis hunner kinderen in het bedrijf.

Enkele leden pleitten voor steun van Gouvernementswege aan begaafde jongelieden, die behoefte hebben aan beter onderwijs dan in de kolonie is te verkrijgen en daartoe naar het moederland gaan.

Aruba.

Gevraagd werd, hoe de vergelijkende proeven met het stoken van hout en van steenkool, bij de bereiding van aloëhars zijn uitgevallen, waarvan in de Memorie van Antwoord betreffende de begrooting voor het loopende jaar is melding gemaakt.

Met belangstelling was gezien, dat door een op het eiland in het leven geroepen vennootschap de ontginning van goud, zilver en koper is voortgezet. Kan worden medegedeeld welke de tot dusverre verkregen resultaten zijn?

Het plan tot inrichting van een station voor draadlooze telegraphie vond in beginsel toejuiching; echter zouden verscheidene leden gaarne eenige meerdere toelichting ontvangen dan in den uitgewerkten staat wordt gegeven door een verwijzing naar de Memorie van Antwoord van den Gouverneur op het voorloopig verslag van den Kolonialen Raad over de ontwerp-begrooting voor 1910. Is de uitvoering van het plan reeds ter hand genomen en kan de Minister den memoriepost reeds in een definitieven veranderen?

Bonaire.

Aan sommige leden waren klachten ter oore gekomen over den last, dien visschers van Bonaire ondervinden van het zoutmonopolie in Venezuela. Die visschers moeten de vergunning om in Venezolaansche wateren te visschen in Venezuela halen, welke vergunning reeds duur is. Dan zijn zij echter bovendien verplicht het voor het bedrijf benoodigde zout aldaar tegen hoogen prijs in te slaan. Wrijving en smokkelhandel is van een en ander het gevolg. Gevraagd werd, of door tusschenkomst der Regeering in dezen toestand geen verbetering ware te brengen.

St. Martin.

Naar aanleiding van hetgeen in het Koloniaal Verslag voorkomt omtrent de katoencultuur op dit eiland, werd er door enkele leden op aangedrongen, dat vooral de beste katoensoorten op de proefvelden worden gekweekt en aan de particulieren worden verstrekt.

St. Eutatius.

Eenige leden hadden vernomen, dat het hoofd der school geen Engelsch verstaat. Zij vroegen, of dit juist is, opmerkende, dat, daar de kinderen geen Hollandsch kennen, doch slechts Engelsch of negertaal, zulk een schoolhoofd onmogelijk geschikt kan zijn voor zijn taak.

Op verbetering der gevangenis werd aangedrongen. Voorts op voorziening in de behoefte aan geneeskundige hulp. Het denkbeeld werd geopperd er bij toerbeurten een officier van gezondheid der marine te detacheeren.

Saba.

Met ingenomenheid zag men, dat het onderwijs in de zeevaartkunde uitgebreider zal zijn dan aanvankelijk in de bedoeling van het Gouvernement lag.

De keuze van Bottom als plaats van schoolbouw in stede van St. Johns werd toegejuicht. Intusschen vroegen enkele leden, waaraan het moet worden toegeschreven, dat men zich op dit punt eerst heeft vergist.

Gevraagd werd, hoe het staat met de plannen tot aanleg van een steiger, waarnaar indertijd een onderzoek is ingesteld.

Geheele kolonie.

IIIde AFDEELING.

Plaatselijke kosten.

Art. 130 *bis* en 131. Met de plannen betreffende den aankoop van een stoomschip voor het onderhouden van de gemeenschap tusschen de eilanden werd instemming betuigd.

Nadere inlichtingen werden gevraagd, hoe de dienst zal worden geregeld. Andere leden zouden gaarne nader vernemen, welke voordeelen het Gouvernement van de nieuwe regeling verwacht.

De opmerking werd gemaakt, dat aan de meerdere uitgaaf ad f 60 000, die het stoomschip thans blijkt te zullen kosten, de wetgever zijne goedkeuring nog niet heeft gehecht en dat er op deze begrooting geen post voorkomt, waarbij die verhooging wordt voorgesteld. Intusschen schijnt de goedkeuring van deze verhooging te volgen uit de aanneming van art. 131, waarin bedragen voor assurantie en afschrijving ad f 12 800 en f 8000 voorkomen, welke met die verhooging verband houden.

Art. 133. Met instemming was gezien, dat het Gouvernement krachtig wenscht voort te gaan in de door dr. BOEKE aangewezen richting tot opheffing der visscherij. Eenige leden opperden twijfel, of de aangevraagde sommen wel voldoende zullen zijn.

IVde AFDEELING.

Pensioenen enz.

Met verbazing hadden sommige leden ontwaard, dat onder deze afdeeling niet minder dan f 161 000 is geraamd, waarvan f 159 000 voor pensioenen.

Dat op een begrooting van nog geen f 970 000 zulk een hoog bedrag aan pensioenen noodig is, scheen hun onverklaarbaar en te wijzen op een gebrek in de op dit punt bestaande regeling. Zij vroegen naar de oorzaak van deze wanverhouding.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 1sten December 1909.

TIJDEMAN.
THOMSON.
BOGAARDT.
DE VISSER.
VAN DE VELDE.

DE LINTJES-QUAESTIE

IN DE

Tweede Kamer.

(*Slot.*)

Wat nu de heer Lehmann bewoog, om voor het eerst op 16 Mei 1904, bij het naderen van de provinciale verkiezingen in dat jaar, genoemde partij te steunen, was, gelijk bij meer anderen destijds en zoo ook bij hem het geval bleek te zijn, de groote staking, die het jaar te voren heel het land in rep en roer had gebracht en de wijze waarop de Regeering er in geslaagd was deze beweging te stuiten. Hij schreef dan ook, dat hij zich voortaan bij de anti-revolutionnaire partij wenschte te voegen, en het steunen van het aanzijnde bewind zóózeer in het belang van land en volk achtte, dat hij verzocht, dat men ook zijn bijdrage mocht willen aanvaarden.

Hij zond deze bijdrage niet aan den Minister, wat geen zin zou gehad hebben, maar aan den voorzitter van het Centraal Comité, en dat wel niet door de in het Voorloopig Verslag genoemde juffrouw, maar rechtstreeks per aangeteekenden brief. Ook als Minister toch was ik voorzitter van dat Comité gebleven, en zond eerst op 4 September 1904 als zoodanig mijn ontslag in, dat eerst op 5 Januari 1905 kon behandeld worden. Vandaar dat niet alleen de heer Lehmann, maar ook allerlei andere heeren, mij in deze qualiteit destijds hun bijdrage lieten toekomen. Ze zonden deze aan mij en niet aan den penningmeester van het provinciaal comité, omdat zij niet wisten wie deze penningmeester was. De reden waarom ik als voorzitter aanbleef, stond alleen aan mijzelf ter beoordeeling en reeds op 23 September 1904 besprak ik deze zaak in de Eerste Kamer. Ik deed dit uitsluitend, omdat ik door omstandigheden mij daartoe verplicht achtte, maar was zelf hiermede zoo weinig ingenomen, dat ik in September 1904 mijn inzending van ontslag inleidde met de woorden: „Op zich zelf, Mijn heeren, heb ik dit voorzitterschap in actieven zin steeds onvereenigbaar geacht met mijn tegenwoordige betrekking." Nu ik intusschen door plichtbesef gedrongen, aanbleef, heb ik dan ook niet alleen gelden als voorzitter aan de penningmeesters overgemaakt, maar ook adviezen op aanvraag verstrekt, en eens zelfs nog een huishoudelijke vergadering gepresideerd. Dat ik ook na de inzending van mijn ontslag nog enkele bijdragen ontving en aan den thesaurier overmaakte, vond zijn oorzaak hierin, dat mijn ontslag niet aanstonds was publiek gemaakt. Elke poging om staande te houden, dat ik een ander *als Minister* deed, weerlegt dan ook zich zelf. In zijn particuliere leven doet elk Minister allerlei dingen, waarvan niemand met gezonde zinnen zeggen zal, dat hij ze *als Minister* deed.

Het sterkste voorbeeld is hier wel, dat de Grondwet stelt, dat iemand die Minister is, *tevens lid der Staten-Generaal kan zijn*. Wie toch zal, waar dit geval zich voordoet, ooit beweren durven, dat hetgeen zulk een Kamerlid doet, spreekt of schrijft, gedaan, gesproken of geschreven is *door den Minister*. Men ziet hieruit, hoe volkomen onjuist de gevolgtrekking was, om elke briefkaart en elken brief van iemand die tevens Minister was, als een *schrijven van den Minister* te doen voorkomen, zelfs ook al behandelde het een en ander dat met het staatkundig leven in verband kon staan. In zijn private correspondentie blijft, zoo wie Minister is, geheel vrij, en alleen dan zou de Kamer zich hierin mogen mengen, indien uit die correspondentie het bewijs kon worden geput, dat de schrijver er zich *ambtelijk* in verbond.

Ter zake komt het dus altoos weer neder op het *affirmanti incumbit probatio*. Als iemand u in het publiek aantijgt, dat ge te zijnen laste een smadelijk gerucht hebt uitgestrooid, hebt *niet gij* te bewijzen, dat dit *niet* zoo is, maar moet hij zelf waar maken, dat ge hieraan schuldig staat. Van zulk een bewijs nu valt nog altoos *in casu* schijn nog schaduw te ontdekken. Iets wat feitelijk in het Voorloopig Verslag wordt toegegeven, daar men zich poogt te behelpen met *beweringen*, welke men geheel ten onrechte wil doen voorkomen als *kracht van bewijs bezittende vermoedens*. Vermoedens toch hebben alleen dan kracht van bewijs, zoo elke andere aannemelijke verklaring is buitengesloten. Anders strekken ze alleen om de *mogelijkheid* van wat men beweert aan te toonen, maar blijft alle bewijs, *dat het zoo is*, ontbreken.

Iets wat *in casu* te meer geldt, zoo men de gronden voor deze *vermoedens*, gelijk ze in het Voorloopig Verslag staan opgeteekend, nader toetst. Slechts twee *gronden* toch worden opgegeven voor het vermoeden dat de geloofwaardigheid mijner verzekering „*niet versterkt wordt.*" Er staat niet: „wordt weersproken", maar: „niet versterkt wordt". En welke zijn die twee gronden? De eerste is, dat ik meer dan eens aan genoemde juffrouw verklaarde, en ik voeg er bij: *en door haar bevestigen liet*, dat ik door de bedoelde gelden over te maken hoegenaamd geen verplichting op mij nam. Alsof men bij de gesprekken van een niet al toos even logisch redeneerende vrouw, zich niet soms onwillekeurig afvroeg, of er ook iets anders achter *kon* schuilen, en alsof het dan niet geraden ware, zelfs de mogelijkheid van zoodanig misverstand aanstonds af te snijden. En de tweede grond voor dit vermoeden in het Voorloopig Verslag is de straks reeds toegelichte vergissing, dat ik schreef: „*anderhalf jaar*", in plaats van: „*geruimen tijd daarna*". Wat nu, zoo vraag ik, zou men wel oordeelen van een rechter, die op zulke niets zeggende gronden een vonnis krachtens vermoedens streek?

Vooraf wordt er dan nog gewezen op het ondersteld feit, dat ik omtrent de voordracht tot 't verleenen „*der ridderorde*", dat is van de ridderorde op 31 Augustus 1903 aan den heer Rud. Lehmann verleend, correspondentie zou hebben gevoerd met bedoelde juffrouw, en zulks niettegenstaande ik geen der geschrevene briefkaarten of briefjes ook maar het woord decoratie, laat staan eenige aanduiding speciaal van *deze* decoratie voorkomt. En dan nog, dat ik iets zou geschreven hebben over de Utrechtsche Universiteit, iets waarover ik niet nader oordeelen kan, voor dat ik het stuk zelf zie, maar in den afdruk waarvan in elk geval evenmin van eenige decoratie sprake was.

Blijft dan nog de vraag, of toch uit de gepubliceerde briefjes niet blijkt, hoe enkele er van strekten, om tot het doen van daden in het nationaal belang aan te moedigen en aan te wakeren, en of hierachter niet de belofte school, dat zulke daden voor een onderscheiding in aanmerking zouden komen. Hiertegen nu zij al aanstonds opgemerkt, dat evenzoo in geen van deze briefjes ook maar met één woord van een decoratie sprake is, veel minder van het feit, dat zulke daden, gelijk het Voorloopig Verslag beweert, op een onderscheiding *aanspraak* zouden geven. Van eenige *aanspraak* kon hier reeds op zich zelf nooit quaestie zijn. Alle onderscheiding toch die H. M. de Koningin verleent, is het verleenen van een eereteeken, waartoe de Kroon nimmer gehouden of verplichtend is. Dat daarentegen, bij militairen en bij burgers, *een sterke begeerte* naar een onderscheiding in de wet ondersteld en gebillijkt wordt, als wel ter dege kunnende aanwakkeren tot het doen van daden die anders allicht waren uitgebleven, blijkt uit de drie wetten zelf, waarbij onze drie ridderorden zijn ingesteld.

In de considerans dier drie wetten toch staat bijna met dezelfde woorden, allereerst dat de Militaire Willemsorde bedoelt aan te zetten tot daden van dapperheid, die men wil uitlokken. Er staat toch letterlijk, dat „uitzicht op zulk een onderscheiding bijzonder geschikt is tot opwakkering en aanmoediging van krijgshaftige daden". Evenzoo zegt de wet, waarbij de Nederlandsche Leeuw is ingesteld, dat „het uitdeelen van vereerende onderscheidingsteekenen een heilzamen invloed kan oefenen op de aankweeking van deugd en kennis", terwijl, voor wat de ridderorde van Oranje-Nassau aangaat, ook wat in het belang *der maatschappij* geschiedt, met name genoemd wordt. Bij de Militaire Willemsorde is verleening er van, na bepaalde daden, zelfs vaste regel. Natuurlijk erken ik het verschil tusschen de *algemeene* strekking van zulk een wet, en de aansporing die zich richt tot een *bijzonder* persoon, maar dit verschil kan, mits van geen aangegane verbintenis sprake zij, toch nooit zulk een beteekenis erlangen, dat in het bijzondere geval *afkeuringswaardig* zou zijn, wat in zijn algemeene strekking wordt *geloofd.*

Tot wat men voorts in het Voorloopige Verslag opmerkte omtrent een tweede decoratie, doe ik het zwijgen. Waar toch zou het heen, bijaldien deze Kamer zich niet bepaalde tot het beoordeelen van Regeeringsdaden, genomen besluiten en ingediende wetsontwerpen, maar ook poogde in te dringen in geheel voorloopige overwegingen en in de onrijpe schema's en concepten, die een Minister voor zich in klad ontworpen had? Slechts ten overvloede, en geheel ongehouden, verklaar ik dan ook, dat op de voorloopige, nog niet bij den Ministerraad ingediende lijst, die vóór 31 Augustus 1905 door mij was opgemaakt, de naam van den bedoelden persoon *niet* voorkomt. Wel had ik aan een mijner geachte ambtgenooten gevraagd, of, indien weder een Amsterdamsch koopman mocht worden voorgedragen, niet ook aan hem, die een onzer geestverwanten scheen te zijn, kon worden gedacht. Maar, al werd de naam Lehmann [zonder voorletters] dienengevolge op een geheel voorloopige lijst genoteerd, hij werd daarvan later door dien ambtgenoot weder geschrapt.

En vraagt men mij nu ten slotte, of ik dan toch niet voel, dat ik in genoegzame *voorzichtigheid* te kort schoot, zoo aarzel ik niet, om op zich zelf gulweg de mogelijkheid te erkennen, dat ik gewikkeld werd in de draden van een weefsel, dat ik niet doorzag; om voetstoots toe te geven, dat ik mij allicht van een der handelende personen een voorstelling heb gevormd, die naderhand blijken kon niet geheel met de werkelijkheid overeen te komen, dat het zeer zeker voorzichtiger, ja, eisch van vroed beleid ware geweest mij vooraf nauwkeuriger op de hoogte te stellen. Maar al moge ik mij dan, het boetekleed ontsiert den man niet, aan de eischen van goede voorzichtigheid en vroed beleid bezondigd hebben, met mijn al dan niet schuldig staan aan het eigenlijke feit, dat men mij ten laste legt, heeft mijn erkentenis van schuld door onvoorzichtigheid, niets uitstaande.

Ik resumeer daarom deze mijn nadere verklaring in de volgende drie stellingen:

1o dat de aan den heer Rud. Lehmann verleende decoratie beoordeeld naar den gewonen maatstaf die bij het verleenen van decoratiën geldt, volkomen gerechtvaardigd was;

2o dat ik, met mijn eerlijk woord, voor wat mijzelf aangaat, alle verband tusschen die decoratie en wat ik als voorzitter van het Centraal-Comité ontving en overmaakte, blijf ontkennen, en

3o. dat het eerste steekhoudende argument, waaruit het tegendeel zou kunnen blijken, nog altoos moet geleverd worden.

Diep zou het mij grieven, indien er na deze verklaring, leden der Kamer, die ik ook onder mijn tegenstanders persoonlijk hoogacht, waren, die mij hun vertrouwen in mijn woord ontbielden, maar toch zal ik mij hier van alle verdere discussie over deze zaak stiptelijk onthouden.

Of mijn tegenstanders metterdaad alleen voor de eere van het land opkwamen, dan wel ook mij persoonlijk wilden treffen, laat ik geheel ter beoordeeling aan hun eigen consciëntie.

Ik voor mij eindig met een: *Salvavi animam!* Immers, al pleitte ik mijzelf allerminst vrij van onvoorzichtigheid, ik was en blijf er mij van bewust, in deze gansche zaak, in geen enkel opzicht ooit gehandeld te hebben *in strijd met de inspraak van mijn geweten.*"

De beraadslaging wordt verdaagd en de vergadering gesloten.

INGEZONDEN.

„Katoenaanplanting."

Naar aanleiding van de discussie op de laatste vergadering van de Landbouw-Maatschappij over katoenstruiken als boomen, die geen vrucht dragen, kan misschien 't volgende als oplossing dienen: Vooreerst is 't natuurlijk mogelijk, dat de grond zelf niet deugt, en dat kan alleen door een chemisch microscopisch onderzoek worden uitgemaakt. Doch 't kan ook mogelijk zijn, dat die katoenstruiken afkomstig zijn van buitenlandsch katoenzaad. Nu heeft de ondervinding al menig maal bewezen, dat zaad van boomen of planten, afkomstig uit streken, in klimaat en regenval verschillend van het onze, zijn tijd noodig heeft om te klimatiseeren.

Reeds in het begin der XVIIIe eeuw had de Dominicaner-missionaris en natuur-onderzoeker Pater J. B. LABAT op de fransche Antillen al opgemerkt, dat zaden van Europeesche

planten eerst na 6 of 7 oogsten een welig beschot begonnen te geven en zich, in 't tropisch klimaat hadden ingeburgerd.

Dat is, naar mijn inzien, ook de reden, dat de sisal-plantjes uit Suriname afkomstig en hier uitgeplant, zoo traag opschieten. Dáár kan van zoo'n sisalplant reeds in 't 2e jaar geoogst worden en in 't 5de jaar schiet hij reeds zijn bloemstengel uit, om dan af te sterven.

Hier is er voor 't 4e jaar geen sprake van oogsten. En over 't algemeen heeft men opgemerkt, dat hier eerst na 15 jaar de bloemstengel voor den dag komt; zoo kan 't met de katoen of althans met dat geplante zaad ook wel 't geval zijn.

Hier op Bonaire en vooral op Rincon komen in 't wild 2 soorten katoen vóór, één die een vuil-grijskleurige vezel levert en zeker minderwaardig is en dus verder buiten beschouwing blijft. Doch ook andere, waarschijnlijk afstammelingen van de Bonairsche katoenaanplantingen van 't jaar 1830, zijn er die een mooie witte vezeldraad geven en een plant, die zich krachtig ontwikkelt, en waarvan ik voorbeelden voor oogen heb, die op schralen grond toevallig zijn opgeschoten.

Zonder eenige besproeing hebben zij de felste droogte verdragen. Wel is er in die droogte een enkele tak afgestorven, doch de stam bleef in leven en schoot bij den eersten regen weer volop in blad en bloem.

Dat zaad is hier wel te krijgen. Het is in ieder geval een soort, dat aan ons klimaat gewoon is en bestand tegen de droogte en toch zeker zooveel handelswaarde vertegenwoordigt, dat ze de cultuur er van loonend maakt.

Rincon. P. EUWENS.

Nieuwsberichten.

Curaçao

R. K. Leeszaal voor Militairen.

Woensdagavond werd door den Hoogeerw. Pater Provicaris Apostolicus, A. TER MAAT persoonlijk het nieuw ingerichte lokaal voor R. K. Militairen van Land- en Zeemacht geopend.

plechtigheid werd bijgewoond 9 manschappen.

Uitdrukkelijk werd er op gewezen, dat deze R. K. Leeszaal allerminst bedoelt zich te stellen tegenover het *Militair Tehuis*, maar eenvoudig tracht aan de R. K. manschappen een kleine aanvulling te bieden voor wat hun in het *Tehuis* niet gegeven kan worden, zooals Katholieke lectuur en bijzonder Voordrachten op R. K. godsdienstigen grondslag.

De Weleerw. Pater MARTINUS VAN DEN ELSEN werd aangesteld als geestelijk Adviseur.

St. Rosa's Gasthuis.

Dank zij het onvermoeid streven en taai vasthouden van den Zeereerw. Pastoor J. B. GIJLSWIJK zal eindelijk het St. Rosa's Gasthuis te St. Philipsburg op St. Martin 1 Januari a. s. volledig in gebruik genomen worden.

Een reeds bestaand huis werd geheel verbouwd en, tot ziekenhuis ingericht, aan de goede zorgen der Eerw. Zusters Dominikanessen toevertrouwd. Een tweede, geheel nieuwe, woning werd daar naast opgetrokken en bestemd voor de verpleging der armen.

Zuster MARIA CLARA, die sinds eenigen tijd werkzaam was aan het ziekenhuis te Tiel en ook opgeleid werd voor wijkverpleging, zal 26 December a. s. naar St. Martin vertrekken.

Wij hopen, dat deze nieuwe stichting voor de Bovenwindsche eilanden van groot nut moge zijn en het kleine zaadje voordeelig moge ontkiemen en tot krachtige ontwikkeling komen.

Aan de Eerw. Zusters onze oprechte gelukwenschen en niet minder aan den Zeereerw. Pastoor GIJLSWIJK en de Weleerw. Moeder Priorin *Maria Regina*, wier namen, als stichters van het St. Rosa Gasthuis, steeds dankbaar vernoemd zullen worden.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen:

Een kalender van de Heeren J. & D. JESURUN, agenten van The Manufacturers *Life insurance Company* van Toronto, Canada.

Een presentexemplaar van *De Vrijmoedige* der vorige week, inhoudende de lezing van den Heer J. C. L. MONSANTO.

Een presentexemplaar van de Almanaque Guia voor het jaar 1910, door de GEBRS. JONCKHEER uitgegeven.

Een circulaire van den Heer A. BADARACCO, eigenaar van het *Hotel Americano* met mededeeling, dat deze huizen zijn eigendom zijn geworden en hij daardoor in staat was vele verbeteringen en verbouwingen aan te brengen o. a. moderne badgelegenheden.

Van de Heeren RIVAS FENSONH, een lijst van het vertrek der *Red „D"* booten gedurende het eerste kwartaal van 1910.

Aan allen onzen beleefden dank.

Belgie.

Zaterdag, toen ons blad reeds gedrukt was, bereikte ons het bericht, dat Z. M. LEOPOLD II, Koning van België daags te voren was overleden. 'sMaandags waaiden de vlaggen op het Gouvernementshuis, de Forten en Consulaten halfstok.

Het stoffelijk overschot van LEOPOLD II werd Woensdag begraven.

Donderdag is Prins Albert, zoon van den Prins van Vlaanderen, zijn oom opgevolgd als Koning der Belgen en heeft den naam aangenomen van Albert I.

Moge Gods zegen met hem zijn, en hij zijn volk in vrede en en voorspoed besturen!

Officeele Berichten.

— Bij Kon. besluit zijn met ingang van den eersten dag der maand, volgende op die waarin dit besluit in afschrift in de kolonie Curaçao zal zijn ontvangen, bij het Hof van Justitie aldaar benoemd: tot procureur-generaal mr. J. B. Gorsira, lid van het college; tot lid mr. C S. Gorsira, griffier van het college en tot griffier H. J. Th. Boomgaart, koloniale ontvanger en plaatsvervangend lid in het college.

— Bij Kon. besluit is met ingang van den eersten dag der maand, volgende op die waarin dit besluit in afschrift in de kolonie Curaçao zal zijn ontvangen, benoemd tot ondervoorzitter van den raad van bestuur aldaar mr. J. B. Gorsira, benoemd procureur-generaal bij het Hof van Justitie in de kolonie.

Stadsreinging.

Gedurende de laatste 6 dagen werden in het fiskalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd:

115 ratten en
344 muizen.

De Kuyper-Zaak.

In *De Standaard* komt deze driestar voor:

„Onder de vele onjuiste berichten, die rakende de bekende zaak, door enkele organen der Pers verspreid werden, behoort ook het zeggen, dat dr. Kuyper het denkbeeld om zijn zaak in handen van vroede mannen te geven, zou hebben gewezen van de hand.

„Het tegendeel hiervan is waar. Niet eens, maar herhaaldelijk, is door hem aan meerderen verklaard, dat hij van voornemen was dit te doen, maar het uitstelde tot na afloop van de Begrootingsdiscussiën. Zelfs was het zijn plan geweest, zich in de Kamer van alle verklaring te onthouden, en zich geheel tot het uitlokken van zulk een uitspraak van derden te bepalen.

„Maar al ging hij thans, op het advies van vrienden, tot het afleggen van een korte verklaring in de Kamer over, hieruit volgt in 't minst niet, dat zijn oorspronkelijk voornemen zou zijn opgegeven. Veeleer hebben reeds besprekingen plaats gehad over de beste wijze, om tot de uitvoering ervan te kunnen geraken."

De Fransche Bisschoppen.

Om den aanvallers van het goed recht der Bisschoppen een bewijs te leveren dat het Fransche Episcopaat in werkelijkheid verdedigt een zaak van plicht en geweten, heeft Mgr. Germain, Aartsbisschop van Toulose, een rondschrijven gericht tot de Pastoors van Zijn Diocees, waarin Z. D. H. hen aanspoort zijne verdediging in ruimen kring bekend te maken.

Mgr. zegt daarin, dat de bisschoppen niemand hebben willen kwetsen, maar dat zij door dezen strijd alleen wilden voorkomen, dat bij het kind de liefde zou worden weggenomen voor God en godsdienst. „Dat is voor ons Bisschoppen een plicht. Want deden wij het niet, wij zouden schuldig staan voor God en ons geweten, wanneer wij door zwakheid of vrees ons lieten weerhouden de ziel van het kind te verdedigen!"

Mgr. wijst er op hoe Hij bezield is met een grooten eerbied voor die leeraars en onderwijzeressen, die met geweten zich kwijten van hun zware taak om het kind, op den weg door het leven, niet alleen wetenschap mede te geven, maar ook een deugdzaam hart. „Wij wantrouwen echter die lieden waarvan wij weten, dat zij ons land en volk ruineeren."

„Men beweert, dat wij het land willen beheerschen, alle vrijheid aan banden leggen, vijanden zijn van de Republiek. Gelukkig begint het volk reeds te zien aan alles wat wij doen, aan alles wat wij verdragen vooral, dat onze toewijding voortkomt niet uit heerschzucht, maar uit een oprechte liefde voor de waarachtige belangen van het volk."

Het belangrijk stuk eindigt aldus.

„Martelaren blijven altijd overwinnaars. Doet daarom rustig Uw plicht, doch zonder geweld en zonder verbittering.

Wij moeten onze leer aan niemand opdringen, maar haar bemind maken door haar bekend te maken en te verdedigen."

* * *

Het *Boletin Comercial* maakte een telegram bekend, gedateerd Parijs 15 December, waarin bericht werd, dat de Aartsbisschop van Parijs, Mgr. AMETTE, door de schrijvers der verboden leerboeken was gedagvaard. Elk der schrijvers eischte als schadevergoeding 10,000 frs. De Aartsbisschop heeft MR. HENRY BARBOUX, oud-voorzitter van de Orde der Advocaten, tot verdediger gekozen.

Dr. J. de J. Paul

heeft 11 December ll. met het stoomschip *Perou* Venezuela verlaten met bestemming naar Guatemala. Het eerste tusschenstation was Colon.

Dr. Grisanti.

De onderhandelingen van Venezuela's gevolmachtigde met Frankrijks regeering zijn gestaakt, daar Frankrijk voortzetting wenschte van de onderhandelingen van af het punt waar men gebleven was bij de vorige besprekingen met Dr. PAUL, en Venezuela zich daartegen verzette, zich beroepende op vroegere overeenkomsten. De gezant begaf zich 1 December naar Den Haag. Medio December liep het gerucht te Caracas, dat ook de onderhandelingen met Nederland moesten worden onderbroken. Tot dusverre werd dit gerucht nog niet bevestigd.

Dr. Cook.

Na de bewijsstukken onderzocht te hebben heeft de Universiteit van Copenhagen officieel verklaard, dat deze documenten volstrekt geen bewijs leverden, dat Dr. COOK werkelijk de Noordpool bereikt had en zelfs dat zij geheel en al zonder wetenschappelijke waarde zijn.

Dr. COOK moet nu zelf op zijn beurt ontdekt worden, want hij is zoek. Niemand weet, waar hij is.

Als men eens zocht om en bij de Noordpool? Hij is immers met de Noorderzon vertrokken.

In Venezuela

hebben nog steeds dagelijks gevangennemingen plaats. Zuiver is de toestand nog alles behalve. En — wat heel erg is — de Staat heeft groot gebrek aan geld. Nu werd weder een zware belasting op drukpapier ingevoerd, terwijl de loterijen en speelhuizen, eerst afgeschaft en opgeheven, opnieuw oogluikend worden toegelaten, ter wille van het financieele voordeel.

Castro te Madrid.

De ex dictator *Cipriano Castro* is 14 November naar Madrid teruggekeerd. Reeds den volgenden dag stond hij een intervieuw toe aan MANUEL BUENO, welk intervieuw in *El Heraldo de Madrid* gepubliceerd werd.

Volgens den correspondent van *El Heraldo* maakt Castro den indruk reeds over de zestig te zijn. *El Tiempo* wijt deze seniele aftakeling aan het zware leven van den dictador, waardoor hij 20 jaar ouder schijnt dan hij is. De Spaansche schrijver vraagt zich verder af, wat die groote **V** beteekent, op het voorhoofd van Castro door de samentrekking der rimpels gevormd?

Ook hier heeft *El Tiempo* het antwoord aanstonds klaar. Die **V** duidt op zijn *vuile* praktijken, waarvan het merkteeken hem op het voorhoofd werd gedrukt, het merkteeken der Vervloeking.

MANUEL BUENO deelt dan mede, dat Grl. Castro zich zeer gezond voelt en vol geestdrift verklaarde: Mijn volk aanbad mij. Ik vertrouw op het gezond verstand van mijn volk, dat mij recht zal laten wedervaren. Ik zoek de macht niet, ten zij langs vreedzamen weg. Mijn gezondheid is uitstekend en mijn vertrouwen in mijn volk zeer groot."

De ex-redacteur van het voormalig lijfblad van Castro *El Constitucional* heeft zich thans met zijn vroegeren meester vereenigd. Dit spelt weinig goeds. Castro is nu weer volop aan 't stoken in de Europeesche bladen. Dezelfde MANUEL BUENO schreef een artikel ten zijnen gunste, waarin Castro wordt voorgesteld als genezen van zijn ruziezoeken met de Mogendheden. Hij ziet in daarmede verkeerd gehandeld te hebben.

In dat stuk wordt ook aangehaald *La Lucha* een blad te Port of Spain op Trinidad uitgegeven enkel en alleen om voor Castro propaganda te maken.

Nederland.

Nederland en Venezuela.

De correspondent van de „N. R. Ct." te Parijs heeft een onderhoud gehad met den heer Grisanti, die als opvolger van dr Paul door de Venezolaansche regeering naar Europa is gezonden. De correspondent vertelt:

De heer Crisanti is een lang man met zwaren, grijzen snor, het gelaat en de gestalte van tropische magerte. Hij is van eenvoudiger en meer vertrouwen inboezemende manieren dan dr Paul. Dit neemt niet weg, dat hij uitermate voorzichtig is in zijn spreken. Ofschoon het Fransch zeer goed machtig, overwoog hij met zorg elke uitdrukking, om vooral precies te zeggen wat hij zeggen wilde, en om verkeerde uitlegging te voorkomen.

Het interview werd dan ook, zooals men zien zal, met alle mogelijke voorzorg omgeven. Nadat ik den heer Crisanti gevraagd had, of mijn inlichting, dat hij binnenkort naar Nederland zou vertrekken, juist was en hij geantwoord had, dat hij inderdaad uiterlijk 2 December naar Den Haag dacht te gaan, zeide hij mij met beleefden nadruk, dat ik de eerste journalist was, wien hij te woord stond, maar hij verzocht mij dan ook hem enkel datgene te doen verklaren, wat hij mij zou machtigen te publiceeren. Nadat ik hem hiervan de verzekering had gegeven, nam het gesprek een vrijeren loop. Ik maakte aanteekeningen van zijn verklaringen, evenals van de antwoorden die hij op mijn vragen omtrent verschillende punten gaf. Toen het gesprek tot een einde gekomen was en er geen vragen meer overbleven, verzocht de heer Crisanti mij hem het opgeteekende voor te lezen. De woorden werden opnieuw overwogen en verbeterd, en, helaas, hoewel mijn journalistenhart er bij bloedde, werden eenige punten, eenige antwoorden op vragen, uitgelascht. Hier volgen nauwgezet uit het Fransch vertaald, de geautoriseerde verklaringen van den heer Crisanti, zooals ze na revisie overbleven.

„Venezuela's grootste wensch is zijne goede betrekkingen met Nederland, evenals met alle natiën, te behouden. Het heeft een tijdperk van vrede en welvaart ingewijd. Alle aanzienlijke politieke personen van de Republiek en het geheele land hebben met eenstemmigheid de candidatuur van generaal Gomez uitgeroepen voor het presidentschap van de Republiek voor de komende grondwettige periode, welke den 19n April 1910 aanvangt, om vier jaren te duren.

„De huidige regeering heeft eén vasten grondslag in de openbare meening. De regeering wenscht de toepassing van de vrijheid te grondvesten en de Republiek op den weg van den vooruitgang te sturen. De candidatuur Gomez zal in het geheel geen tegenstand, geen discussie ontmoeten.

„Venezuela opent zijn poorten ruim voor de vreemdelingen en wil dat dezen in de Republiek rustig welzijn en welvaren zullen kunnen vinden.

„Mijn zending en taak in Nederland is, de diplomatieke betrekkingen tusschen Nederland en Venezuela nauwer te maken. Ik ga maar Nederland met het groote vertrouwen, mijn zending tot een goed einde te brengen. Ik breng de hartelijke gevoelens van de regeering en van mij persoonlijk. Ik twijfel niet, bij de Nederlandsche regeering gelijke gevoelens te zullen vinden.

„Wat de bijzondere punten van mijn zending in Nederland betreft, hieromtrent kan ik geen verklarin-

gen afleggen, alvorens met de Nederlandsche regeering gesproken te hebben. Het is mijn plicht omtrent deze punten het stilzwijgen te bewaren."

Omtrent de positie en het lot van Castro zeide de heer Grisanti op mijn vraag nog woordelijk het volgende: „Generaal Castro is volstrekt impopulair en zelfs gehaat; er is geen kans, dat hij weder aan het bewind komt, en hij is ook onmachtig den vrede in de Republiek te storen."

Buitenland.

Bij de begrootingsdebatten in het Eng. Hoogerhuis heeft de bisschop van Heresford verklaard, dat hij zich niet als de andere hooge geestelijken van de stemming zou onthouden, zooals de aartsbisschop van Canterbury verklaard heeft, dat zij zouden doen.

Ik ben verlangend, zoo verklaarde de bisschop, mijn zelfstandige rechten uit te oefenen, en ik zal voor de begrooting stemmen, omdat zij een maatregel tot verhooging der maatschappelijke welvaart is en berust op beginselen van een goede financieele staatkunde.

De discussie werd hervat met een rede van Lord Morley, die verklaarde, dat de motie van Lansdowne aan het Hoogerhuis de controle toekende over de financiën en de macht om een oplossing te forceeren.

Zij veranderde de suprematie van het Lagerhuis in een oligarchie en een suprematie van niet-volksvertegenwoordigers en zette de geheele financieele machine voor dit jaar stil.

De motie was een slinksche streek (a gamblers draw) en Lord Morley ontkende, dat zij het socialisme zou keeren, aannemende dat een gevaarlijk socialistisch getij aan het opkomen is. Spr. vroeg: Was het wijsheid of politieke slimheid aan de zijde der Lords, om zich op het standpunt te stellen, dat er toe moest leiden om als de voorvechters der rijke lieden tegenover het arme Engeland, een aanval te doen op de grondwet. Deze was voor meerdere generaties een standvastig hervormingsbeginsel geweest en iedere verduistering van deze fiscale of constitutioneele politiek zou een groote winst zijn voor de partijen der reactie op het vasteland.

De motie moest leiden tot grondwetsherziening en het was de eerste stap op een hellend vlak.

Na de beslissing van morgenavond zou alles zijn gedaan om een strijdkreet te doen opgaan voor een scherp en wellicht langdurig gevecht. (Bravo's bij de Ministerieelen).

In den loop van het verdere debat critiseerde Rothschild, die voor de City sprak, tal van wetsvoorstellen uit de begrooting, die hij noodlottig noemde voor het Engelsche crediet en vertrouwen, terwijl sir Samuel Monague vroeger de begrooting verdedigde als zijnde de beste methode om het benoodigde geld te verkrijgen.

Hij verklaarde, dat het Britsche crediet nog steeds het beste was van de geheele wereld.

De Unionist Lord James ontkende, dat de Peers een grondwettig recht zouden hebben om de begrooting te verwerpen.

De stemming zal waarschijnlijk heden twaalf uur plaats hebben.

—Bij de voortzetting der debatten in het Eng. Hoogerh. verklaarde de aartsbisschop van York, dat hij tegen Landsdowne's motie zou stemmen. Spr. zeide geen argumenten te hebben gehoord, waarmede werd bewezen, dat de begrooting zóó slecht was om een stap te doen, welke geen precedent heeft. Hij ontkende, dat er iets inconstitutioneels of revolutionnairs in de begrooting is, maar hij betreurde den toon van sommige redevoeringen, welke ter verdediging dier begrooting waren uitgesproken.

Ten slotte deed de aartsbisschop een beroep op de Lords om wel de gevolgen van hun actie te overwegen. Lord Curzon verdedigde de motie en verklaarde, dat, indien de Lords de begrooting zouden goedkeuren, het land hen zou beschuldigen dat zij trachten hun eigen huid te redden en dat het hen als laf aards zou beschouwen.

Toen de discussie ten einde ging spoeden, werd het Huis steeds voller, zoodat lords, die laat binnenkwamen, verplicht waren, te blijven staan.

Op de voor de echtgenooten der Peers gereserveerde tribunes was het eveneens stampvol.

Het einde der discussie was zeer indrukwekkend.

Lord Cawdor besloot haar met een heftige redevoering ten gunste der oppositie, waarin hij verklaarde, dat zoo lang de Peers meenden goed te handelen, zij de gevolgen hunner handelwijze voor hun rekening konden nemen.

Lord Crewe, de voorstellen in de begrooting vervat verdedigd hebbende, verklaarde dat de oppositie bezig was een tragische fout te begaan. Na dezen nacht zouden de twee Huizen moeilijk meer op vriendschappelijken voet kunnen blijven staan ofschoon zij tot nu toe als goede kennissen naast elkaar hadden voortgeleefd, bereid samen het werk te doen. De Regeering had de crisis niet uitgelokt maar was gedwongen geworden er tegenover stelling te nemen, omdat haar bestaan als een politieke partij en de belangen van het Rijk en de overzeesche gewesten er mee waren verbonden.

Crewe eindigde zijn rede met te zeggen, dat in het komende Parlement de positie der partijen anders zou kunnen zijn, maar al zou de tegenwoordige Regeering in de oppositie komen, zij zou zich nu toch aan het werk zetten om zoo noodig de waarborgen te verkrijgen, die voor goed de vernieling van de liberale wetgeving, waarop de Pairs hedennacht de kroon zetten, onmogelijk zou maken.

De rede van Lord Crewe werd door de ministerieelen met toejuichingen ontvangen.

De motie-Landsdowne werd aangenomen met 350 tegen 75 stemmen.

De politiemacht, die gedurig versterkt was geworden, omsingelde tegen middernacht het geheele Parlementsgebouw en dreef de menigte naar Trafalgar Square. Toen de uitslag bekend werd, werd geenerlei betooging gehouden. De menigte, die zich den geheelen avond bijzonder ordelijk had gedragen, ging kalm uiteen.

Zelfmoord van het Hoogerhuis, aldus is de titel van artikelen in verschillende liberale bladen, titel die den aard aangeeft van de beschouwingen welke deze bladen aan de houding van het Hoogerhuis wijden. Zij verklaren dat het succes van de „staatsgreep" niet van langen duur zal zijn, en dat onvermijdelijk de vergelding zal komen. De liberalen zullen de wapens niet strekken eer de suprematie van het Lagerhuis hersteld is.

De conservatieve bladen, sprekende over den constitutioneelen toestand, wijzen op het groote belang, dat de beslissing van de Lords voor het Rijk zal hebben. Immers, de Lords gaven het volk gelegenheid zich uit te spreken voor tariefhervorming en deze is noodzakkelijk voor de veiligheid van het Rijk en voor de toekomst van Groot-Britannië als groote Mogendheid.

Asquith deelde in het Lagerhuis mede, dat hij een resolutie zal indienen, waarbij verklaard wordt, dat de actie der Lords er toe leidt om de Grondwet te ontkrachten en zich wederrechtelijk de rechten van het Lagerhuis aan te matigen.

Toen Asquith Woensdagnamiddag het Lagerhuis betrad, werd hij door de liberale leden, die allen zich van hun zetels verhieven op geestdriftige wijze begroet. Hartelijke „Cheers" weerklonken.

Toen de premier opstond om te spreken brak het gejuich opnieuw los en het duurde eenige minuten, voordat hij aan het woord kon komen. Toen het gejuich ten langen leste verstomde zeide Asquith.

„Ik heb vernomen, dat de begrooting, welke door dit Huis was aangenomen, gisterennacht in tweede lezing door het Huis der Lords is geweigerd. Derhalve deel ik mede, dat ik bij de eerste gelegenheid de beste, d. i. morgen, de volgende motie zal indienen: De actie van het Hoogerhuis. dat weigerde tot wet te verheffen de financieele voorzieningen, door het Lagerhuis gemaakt ten behoeve van het volgende begrootingsjaar, is een inbreuk op de Grondwet en een usurpatie van de rechten van het Lagerhuis."

Op de ministerieele banken werd de premier luide toegejuicht. Het Huis is dadelijk daarop verdaagd.

In een te Londen door het uitvoerend comité van de Labour-Party belegde meeting, werd met algemeene stemmen een motie aangenomen, waarin wordt gezegd, dat de actie der Lords de vrijheden des volks bedreigt en dat die vrijheden slechts kunnen worden beveiligd door een algeheele afschaffing van het Hoogerhuis.

Advertentien.

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

COCKTAILS TERAPEUTICOS

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de hígado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las de leche, debido á la presencia en el aceite de bacalao en de ciertos compuestos derivados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago—y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

Es evidente pues—que el aceite de bacalao es un alimento y no una medicina y que todas sus virtudes alimenticias están en las grasas que entran en su composición—y por consiguiente todas las preparaciones que pretenden estar hechas de los principios activos del aceite y que se ofrecen como sus sustitutos, son productos fraudulentos de la especulacion mercantil y del charlatanismo. Dichos preparados no contienen ninguna de las propiedades nutritivas y reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao, porque carecen de la grasa, que en la parte del aceite que nutre y alimenta—su composición tiene mucha semejanza con la de los COCKTAILS—y su uso puede en ocasiones causar perjuicios considerables á los enfermos por la gran cantidad de alcohol que invariablemente contienen—y otras substancias narcóticas, como el sulfato de estricnina.

Esas preparaciones, que se dicen contener los principios activos del aceite de hígado de bacalao, son especialmente peligrosas para las criaturas, para los niños para las nóvenes y señoras, quienes por su naturaleza delicada y temperamento especial no pueden resistir sin grandes quebrantos para su salud los efectos deleterios del alcohol, del la estricnina y otras substancias enérgicas.

El aceite de Hígado de Bacalao es insustituible como alimento—como un reconstituyente poderoso de la sangre, de los tejidos, de los nervios y de los huesos—y el modo más racional de administrarlo, segun lo ha probado la experiencia de más de 30 años y segun la opinion universal de los médicos, es la EMULSION DE SCOTT, que está compuesta del aceite más puro y de otros ingredientes que aumentan considerablemente su eficacia nutritiva del aceite.

Las grasas que el aceite de hígado de bacalao contiene, aparte de su poderosa facultad de nutrir, no poseen ningun valor terapéutico—y los otros elementos naturales que son parte de su composición orgánica, existen en cantidades tan infinitamente pequeñas, que es imposible que ninguno de ellos pueda ejercer en el sistema cualquier efecto terapéutico.